

γουρούνι

γουρούνι, το, θηλ. **γουρούνα, η**, ουσ. [<μσν. γουρούνιν, υποκορ. του αρχ. ουσ. ή γρῶνα], το γουρούνι. **1.** (υβριστικά) άντρας χοντρός και υπερβολικά βρομερός: «κάθισε δίπλα μου ένα γουρούνι, που βρομοκοπούσε απ' την απλυσιά». **2.** άνθρωπος ανάγωγος, άξεστος, αναίσθητος, αισχρός: «δεν τον θέλει κανείς στην παρέα του, γιατί, όπου και να πάει, φέρεται σαν γουρούνι». **3α.** άντρας άσχημος και κακός: «πώς κάνεις παρέα μ' αυτό το γουρούνι!». **β.** εκστομίζεται και ως βρισιά σε άντρα: «έλα δω, ρε γουρούνι, τι κάθισες κι είπες για μένα;». **γ.** υβριστικός χαρακτηρισμός του άντρα από γυναίκα: «πανάθεμά σε γουρούνι, πάλι μεθυσμένος μου κουβαλήθηκες;». Τέλος, είναι γνωστό σε όλους το σύνθημα που πρωτακούστηκε στις φοιτητικές διαδηλώσεις αμέσως μετά τη μεταπολίτευση το 1974: *μπάτσοι, γουρούνια, δολοφόνοι*, και, τελικά, η λ. επικράτησε να χαρακτηρίζει υβριστικά τον αστυνομικό: «είδες εσύ ποτέ σου κανένα γουρούνι να 'χει καλή συμπεριφορά απέναντι στον πολίτη;». **4.** (στη γλώσσα της φυλακής) αυτός που είναι χοντρός και βρόμικος: «αν κάτσει απάνω σου αυτό το γουρούνι ή θα σε λιώσει ή θα σκάσεις απ' τη βρόμα». Υποκορ. **γουρουνάκι, το** (βλ. λ.)· βλ. και λ. γουρούνα. (Ακολουθούν 21 φρ.)·

- *αγοράζω γουρούνι στο σακί ή παίρνω γουρούνι στο σακί*, αγοράζω κάτι χωρίς να εξετάσω την ποιότητα ή την καταλληλότητά του: «τον ξεγέλασαν, γιατί αγόρασε γουρούνι στο σακί»· βλ. και φρ. *παίρνω γουρούνι στο σακί*·

- *από γουρούνι δε γίνεται γούνα*, δεν μπορεί να προσδοκά, να προσβλέπει κανείς σε κάποιο καλό από κακό άνθρωπο: «μην απορείς που σου φέρθηκε σκάρτα, γιατί από γουρούνι δε γίνεται γούνα»·

- *δεν μπορείς να φτιάξεις μετάξι από δέρμα γουρουνιού*, δεν μπορείς να φτιάξεις κάτι, όταν δεν έχεις τα κατάλληλα μέσα: «για να επιδιορθώσω τ' αυτοκίνητό σου πρέπει να 'χω και τ' απαραίτητα εργαλεία, γιατί δεν μπορείς να φτιάξεις μετάξι από δέρμα γουρουνιού»·

- *Εβραίοι, γουρούνια, θα γίνεται σαπούνια*, βλ. λ. [Εβραίος](#)·

- *ζουν σαν γουρούνια ή ζουν σαν τα γουρούνια*, λέγεται για ομάδα ατόμων, ιδίως για οικογένεια, που ζουν μέσαστη βρομιά: «δεν ξαναπάω στο σπίτι τους, γιατί ζουν σαν τα γουρούνια»·

- *και κραγιόν να βάλεις σε γουρούνι, πάλι γουρούνι είναι*, βλ. φρ. *σαπουνίζοντας γουρούνι, χάνεις κόπο και σαπούνι*·

- *κυλιέται σαν γουρούνι ή κυλιέται σαν το γουρούνι*, **α.** είναι πάντοτε βρόμικος: «δεν είναι να του δώσεις καινούρια ρούχα, γιατί κυλιέται σαν γουρούνι». **β.** ζει μέσα στη διαφθορά και την ακολασία: «απ' το πρωί μέχρι το βράδυ κυλιέται σαν γουρούνι με τις παλιοπαρέες του και δεν ακούει κανένα»·

- *κυλίστηκε σαν γουρούνι στο βούρκο ή κυλίστηκε σαν το γουρούνι στο βούρκο*, βλ. φρ. *κυλίστηκε σαν γουρούνι στη λάσπη*·

- *κυλίστηκε σαν γουρούνι στη λάσπη ή κυλίστηκε σα το γουρούνι στη λάσπη*, ξέπεσε στην έσχατη διαφθορά: «ήταν τόσο καλό παιδί, όμως με τις παρέες που έμπλεξε κυλίστηκε σαν γουρούνι στη λάσπη». Αναφορά στο φυσικό περιβάλλον του γουρουνιού·

- *όλα τα γουρούνια έχουν την ίδια μούρη*, **α.** λέγεται γι' αυτούς που ανήκουν στον ίδιο περιβάλλον ή στον ίδιο συντεχνιακό χώρο και έχουν κοινό τρόπο συμπεριφοράς, ιδίως άπρεπο, κακό, αφερέγγυο: «έκανα νεύμα σε τέσσερις πέντε ταξιτζήδες να σταματήσουν να με πάρουν, αλλά όλοι με αγνόησαν επιδεικτικά, λες κι ήμουν ο τελευταίος άνθρωπος πάνω στη γη, γιατί, βλέπεις, όλα τα γουρούνια έχουν την ίδια μούρη». **β.** λέγεται και υβριστικά από τις γυναίκες, όταν αναφέρονται στους άντρες: «γυρνούσε κάθε βράδυ μεθυσμένος στο σπίτι του κι έσπαζε στο ξύλο τη γυναίκα του. -Όλα τα γουρούνια έχουν την ίδια μούρη». Στην τελευταία περίπτωση, πολλές φορές της φρ. προτάσσεται το *εμ*·

- *όλα τα γουρούνια μια μύτη έχουνε*, βλ. φρ. *όλα τα γουρούνια έχουν την ίδια μούρη*·

- *όποιος ανακατώνεται με τα σκατά, τον τρώνε τα γουρούνια*, βλ. λ. [σκατά](#).
- *παίρνω γουρούνι στο σακί*, ενεργώ χωρίς προηγούμενη σκέψη, ενεργώ άστοχα, επιπόλαια, απερίσκεπτα: «πρέπει να γνωρίσω πρώτα πολύ καλά τη γυναίκα που θ' αποφασίσω να παντρευτώ, γιατί δεν παίρνω γουρούνι στο σακί»· βλ. και φρ. *αγοράζω γουρούνι στο σακί*.
- *σαπουνίζοντας γουρούνι, χάνεις κόπο και σαπούνι*, ματαιοπονούμε, όταν προσπαθούμε να αλλάξουμε κάποιον που έχει έμφυτα ελαττώματα: «αποφάσισα να πάψω να τον συμβουλευώ και να μην ασχοληθώ ξανά μαζί του, γιατί σαπουνίζοντας γουρούνι, χάνεις κόπο και σαπούνι». Συνών. *τον αράπη (σαν) κι αν τον πλένεις, το σαπούνι σου χαλάς*.
- *σεξιστικό γουρούνι*, υποτιμητικός ή και υβριστικός χαρακτηρισμός άντρα από φεμινίστρια: «μόλις κατάλαβε πόσο σεξιστικό γουρούνι ήταν, τον διαβολόστειλε». Συνών. *φαλλοκρατικό γουρούνι*.
- *στριγκλίζει σαν να σφάζουν γουρούνι*, βγάζει πολύ δυνατές και διαπεραστικές κραυγές: «όταν νευριάσει, στριγκλίζει σαν να σφάζουν γουρούνι || λίγο να χτυπήσει κάπου, στριγκλίζει σαν να σφάζουν γουρούνι».
- *τα καλά τ' αχλάδια τα τρώνε τα γουρούνια*, λέγεται όταν κάτι καλό, κάτι εξαιρετικό πέφτει σε ανάξια χέρια: «ήταν άσχετος με τα οικονομικά αλλά βρήκε την καλύτερη θέση μέσα στην τράπεζα, γιατί τα καλά τ' αχλάδια τα τρώνε τα γουρούνια || ήταν άξεστος κι αγράμματος κι όμως παντρεύτηκε το καλύτερο κορίτσι γιατί, όπως φαίνεται, τα καλά τ' αχλάδια τα τρώνε τα γουρούνια».
- *τραγουδάει σαν να σφάζουν γουρούνι*, (ειρωνικά) λέγεται για τραγουδιστή, που έχει διαπεραστική και φάλτσα φωνή: «έφεραν στο κέντρο έναν καινούριο τραγουδιστή, που τραγουδάει σαν να σφάζουν γουρούνι».
- *τρώει σαν γουρούνι ή τρώει σαν το γουρούνι*, τρώει πάρα πολύ και χωρίς να ακολουθεί τους κανόνες της καλής συμπεριφοράς, ενώ, συνηθώς, μουγκρίζει υπόκωφα από την ευχαρίστηση: «μ' έκανε ρεζίλι που τον πήρα στο γεύμα που παρέθεσε ο τάδε, γιατί έτρωγε σαν γουρούνι». Συνών. *τρώει σαν ζώο*.
- *τσιρίζει σαν να σφάζουν γουρούνι*, βλ. φρ. *στριγκλίζει σαν να σφάζουν γουρούνι*.
- *φαλλοκρατικό γουρούνι*, υποτιμητικός ή υβριστικός χαρακτηρισμός άντρα, ιδίως από φεμινίστρια: «όλα τα φαλλοκρατικά γουρούνια έχουν την ίδια μούρη». Συνών. *σεξιστικό γουρούνι*.
- *φωνάζει σαν να σφάζουν γουρούνι*, βλ. συνηθέστ. *στριγκλίζει σαν να σφάζουν γουρούνι*.